

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Quorum ordinum Angeli mittantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

300 Tract. III. Disputatio XXXVI. Artic. II. §. I. & II.

Cel. Hier. Ubi S. hic Pater innuit, quod hanc doctrinam à suo & Gentium Magistro D. Paullo didicerit.

Ratio congruentia est: distinctio Hierarchia desumitur ex diverso modo à DEO, cetero summo Princepe ductum & illuminationem recipiendi: sed hic est triplex. Nam primus & perfectissimus modus illuminationis est, à DEO immediate illuminari, & simul interiores illuminare. Secundus, illuminari mediate, & rursus alios illuminare. Tertius & infimus, mediate illuminari, nec alios Angelos inferiores illuminate. Primus modus primam, secundus secundam, postremus postremam Hierarchiam constituit.

4. Praterea, tres sunt modi Divinam gubernationem recipiendi, DEOque ministrandi; primus est, summo Principi assistere, qui competit Angelis supra Hierarchia, secundus, generales dispositiones Divina Providentia exequendas ordinare & intimate, quod ad secundam Hierarchiam pertinet; tertius, particularia ministeria exerci, quod est munus postrema Hierarchia.

§. II.

Ordines & Chori Angelorum.

5. Quilibet Hierarchia constat ex triplici Cho-

pellatio ex variis S. Script. locis, S. Dionysii,

aliorūmque SS. PP. doctrina desumitur. Et primae quidem Hierarchia ordines appellantur fortius ex speciali habitudine & unione ad DEUM, sive per voluntatem, sive per intellectum. Unde primus est Seraphinorum, qui sic vocantur propter excellentissimam unionem per amorem & charitatem. Secundus, Cherubinorum, qui nomen accipiunt a plenitudine scientiae. Tertium ordinem configurans Throni, sic dicti ab intima DEI immunitate, sive, quod in ipsis immediatae DEI illuminationes quiescant, & terminantur.

Keliqui Ordines nomen accipiunt ex habitudine & respectu ad creaturas in adimplenda Summi Principis DEI optimi Max. voluntatem. Et in secunda Hierarchia continentur Dominationes, quorum est, agenda aliis intimare, ordinare, ac distribuere. Virtutes, qui genitilia & mirabilia opera Divina Providentia mundi gubernationem, & regimen Ecclesie spectantia exequuntur. Potestates, qui omnem Divinam Providentia illatum servant, impedimenta removent, hostes coercent.

Tertia Hierarchia, que particulari exercitii Divinae Providentiae praesidet, dividitur in Principatus, qui curam gerunt integrorum regnum & Provinciarum. Archangeli, qui publicas personas, Reges, Pontifices custodiunt. Angelos, qui ad singulorum hominum causam sunt deputati.

ARTICULUS III.

De missione & custodia Angelorum.

SUMMARIA.

1. Fides docet Angelos mitti.
2. Superiores Angeli non mittuntur.
3. Presertim in primis 4. Choris Angelorum.
4. Si missi fiat in finem ordinarium.
5. Testimonia S. Script. objecta exponuntur.
6. Singuli homines habent suum Angelum Custodem.
7. Custodia incipit a nativitate.
8. Pestis hanc vitam cessat custodia.
9. Christus non habuit Angelum Custodem.
10. Quis effetus Angelicae custodia?
11. An quilibet hominum habeat demonem insidiantem?

§. I.

Quorum ordinum Angeli mittantur?

1. Angelos in ministerium mitti, est fide Divina certum. Constat ex illo Exod. 23. Ecce ego mittam Angelum meum, &c. & Luc. 1. missus est Gabriel Angelus, &c. Ratio S. D. q. 112. a. 1. est. ille mitti dicitur, qui aliquo modo ab aliquo procedit, ut insipiat esse, ubi prius non erat, vel ubi prius erat per alium modum. Sed Angeli hoc modo procedunt a DEO, cum enim praefideant corporali creatura, ut att. praeceps ostendit, ex imperio & ordina-

tione Divina transferuntur ab uno termino & loco in alium, cum nova praesentia, & effectu in illo.

Controversia est, an omnium ordinum Angelorum mittantur in Ministerium?

CONCLUSIO. Superiores Angelii (principum primi) quatuor Chori Angelorum) missi ad exterius ministerium mittuntur. Ita S. D. hic a. 2. & 4. D. Dionysius c. 8. Cel. Hier. & D. Greg. Hom. 34. in Evangelia dicunt: Superiora agmina usum exterioris ministerii nequaquam habent.

Et probatur ratione S. D. Ordo Divini Providentiae est, ut inferiora ordinatae administrantur per superiora, ubi specialis ratio non facit exceptionem; sed in ministeriis Angelorum nulla est specialis ratio, cur DEUS debet prætermittere hunc ordinem, & per supremos Angelos gubernare haec inferiora, non mediobus inferioribus Angelis; ergo DEUS non gubernat haec inferiora per supremos Angelos non missis inferioribus: præcipue cum ministerium Incarnationis, quod est opus summum ministerii, per Archangelum fuerit executione mandatum, ut notat ex D. Greg. Doct. Angel. hic cit. a. 1. in c. Minor probatur. Ratio, cur DEUS allando prætermittat ordinem natura, est ma-

nihilatio gratia, vel fidei confirmatio; sed in ministeris Anglorum neutra ratio habet locum; non prima, quia haec pertinet ad ordinem gratiae; non secunda; quia cum prætermisso hujus ordinis nobis non posuit innocentere, nihil conducteret ad fidei confirmationem.

Dixi, præterim primi quatuor Chori Angelorum: illi enim Angeli non mittuntur in exterius ministerium, quorum officium nomine significatum non pertinet ad executionem in gubernatione mundi, & procuranda hominum salutem: sed quatuor primis Angelorum Choris nullum tale officium incumbit: siquidem primi tres Chori sunt tuncum assistentes, corumque nomina significant ardorem charitatis, plenitudinem scientie, quietem & immanentiam Divini luminis, quibus nullum denotatur exterius ministerium. Nomen vero Dominationis significat imperium & intimatio agendorum, non ipsum ministerium.

Ibi tamen observa, dicta procedere de Angelorum missione in finem ordinarium, qui est gubernatio Regum, regnum, provinciarum, & sicutum hominum, quo non obstante propter haec aliquem extraordinarium, veluti ad inferendum Christi D. tanquam supremo capiti, vel ad B.V. in celum deducendam, etiam prima Hierarchia & ordinis Angeli mitti potuerunt, ut aliquando insinuare videntur SS. PP. Imo videatur esse conformius ad sensum S. Ecclesie, quod S. Michael, qui est primas & Principes totius celestis exercitus, ut etiam Princeps & Custos S. Ecclesie, & olim Synagoga: isque ipse, qui DEI Legatus, & quasi vice-Deus Moysi in flamma rubi apparuit, & legem dedit in monte Sinai; postea etiam a Iosephus confectus, dicit, se esse principem exercitus Domini. Est enim haec nullo nobilissima, agere vices & Legatum ipsius Dei, & eis Præsidem totius Hierarchia Ecclesiastica, neque convenientius alteri Angelo tribuita prefectoria Hierarchia Ecclesiastica in terris, quam cui competit principatus Hierarchia Angelica in celis. Et ita communiter sentiunt interpp. S. Script.

Objicis tamen diversa S. Scripti, testimonia prima. Cherubini sunt missi ad custodiam Paradisi. Secundum Michael Dan. 10. sunt missi in adiutorium, & tamen est unus de Principibus primis, eumque Ecclesia veneratur ut primatum electio exercitus. Tertio. Seraphim U. 6. sunt missi ad mundanda labia Prophetæ. Quartò. Raphaël Angelus Tob. 12. dixit se esse unum e spiritu affinitibus ante Dominum: assistens autem convenit primis spiritibus. Quinto. Apostol. Heb. 1. generatim de omnibus Angelis affermat, quod sunt Administratores Spiritus missi in ministerium.

Respondeo ad 1. & 3. Angelos quandoque appellant nomine suorum principalium, quorum vice funguntur, ideo quamvis uterque Angelus, tam qui Paradiso custodiendo praefectus est, tam qui labia Iai purgavit, sit ex iustissimo ordine Angelorum, quia tamen ille Cherubini, iste Seraphimi virtute & autoritate id fecit, propterea suorum principalium nomen participat. Ita S.D. hinc 2. ad 2. ad mentem D. Greg. Hom. 34. in

Evangel. dicentis: *Hi Spiritus, qui mittuntur, eorum vocabulum percipiunt, quorum officium gerunt.*

Ad 2. Respondeo Gonet, Angelum Michaëlem, de quo Daniel, esse ex ordine Archangelorum, Ecclesia Catholica, olim Synagoga præsidem. Nam teste D. Hieron. in loc. cit. *Principes pri- mos Archangeli intelligimus.* Sed conformius ad præcedentia, ubi diximus, Principibus curam regnum & provinciarum demandari, Labat exultat, esse ex ordine Principatum, uti & Angelus Persia Dan. 10. Nec obstat hoc ipso nomine etiam summum Angelum Luciferi antagonistam appellari Apoc. 12. id quippe fit propter similes utriusque operationes, dum primus Angelus Divinum honorem contra dämones in celo, Archangelus vero Ecclesia Catholica Custos eundem contra hereticos propagnat in terris; idque sub uno nomine, *Quis ut DEUS?* ab Ecclesia coluntur, prout exponunt Gonet & Labat citati. Verisimilior tamen videtur responsio, quam primum atculi num. 4.

Ad 4. Respondeo, A filientiam illò locò acipi pro visione beatifica, & septenario numero universitatem figurari, juxta D. Greg. Hom. 33.

Ad 5. dico. *Omnes esse administratores Spiritus, & mitti in ministerium, missione vel visibili, vel invisibili (qua sit per illuminationem) immediata vel mediata, concedo, semper immemorata & visibili, nego.*

§. II.

Varia questia de Angelorum Custodia resolvuntur.

Certum de fide est: ex 18. Cap. Matth. alii 6. que frequentibus Scripturæ locis, SS. Angelos esse ad hominum custodiam deputatos. Circa quam tamen custodiam varia oriuntur dubia, &

Quæres primo. An singulis hominibus etiam reprobis & infidelibus singuli Angeli sint in custodiam deputati?

Respondeo affirmativè cum S. D. hinc a. 4. & comm. Theolog.

Deducitur ex variis Script. locis à SS. PP. & Interpretibus, inter quos D. Chrysostomus Hom. 14. in Epist. ad Heb. *Vnicuique nostrum Angelus affidet.* Et D. Bernard. 5. de confid. c. 4. *Premus Angelos dici, qui singuli singulis hominibus dati creduntur.*

Ratio est: quod viatoribus per viam non tutam ambulabitibus dantur Custodes: sed quilibet homo, quantumvis infidelis & reprobus, est viator, & ambulat per viam temptationibus & infidili plenam: ergo quilibet accipit Angelum Custodem.

Confirmatur. Custodia Angelica est effectus voluntatis antecedentis, quâ DEUS vult omnes homines salvos fieri, ergo sicut virtute illius voluntatis omni homini dantur media sufficientia ad salutem, ita etiam cuiilibet hominum datur suus Angelus Custos.

Quæres secundo. Quandonam incipiat hæc 7. Angelorum custodia?

P p 3

Respon-